

Podrška razvoju preduzetništva i privredi

Knjiga i danas treba da je na ceni

Međunarodna manifestacija

Noć pozorišta

U vrbaskom Bioskopu održana je VI Međunarodna manifestacija Noć pozorišta. Tokom manifestacije izvedeno je nekoliko pozorišnih komada, održan je javni čas glume za decu, kao i druženje u foajeu Bioskopa pod nazivom "Noć pod maskama". "Mi Vrbašani imamo poseban odnos prema pozorišnom stvaralaštvu, kako amaterskom tako i profesionalnom, realno očekujući da ćemo uskoro u objektu novog pozorišta imati prilike da uživamo", rekao je Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas, prilikom otvaranja manifestacije koja je započela izložbom članova Udruženja likovnih umetnika Vrbasa (ULUV). "Svako od umetnika je kroz dela na svoj način slikovno, figurativno, kroz boju, liniju ili kombinovanom tehnikom izrazio svoj utisak teatralnosti", rekla je Tamara Baranovska, predsednica ULUV-a. Izložba slika i pozorišnih plakata u holu Bioskopa otvorena je do 25.novembra.

dr Mile Novković

Svetски dan borbe protiv dijabetesa

Pokrajinska vlada obezbedila sredstva za zdravstvene ustanove

Sredstva za vrbasku Bolnicu

dr Duško Radosavljević govori za "Bačka Press"

"Intelektualna elita mora da bude moralna vertikala društva"

Slikar Janoš Mesaroš na Koloniji "Njaradi"

Ništa bez konja

Izgradnja Sportske hale u Sivcu

Uskoro klizalište u Srbobranu

Redakcijski komentar

Gužva i nervoza ispred šaltera ?!

Red, gužva, nervoza... Goto- sle mnogo za platu, uglavnom vo svakodnevna slika na šal- stiže na vreme, svaki vikend terima u bankama i državnim slobodan, praznici se praznu- ustanovama. Građani nervo- ju, jedino se treba malo strpe- zni, a šalterski radnici neljuba- ti do penzije... Ipak, gužve i re- zni. Koliko samo izgubljenog dovi su najčešće dva puta me- vremena i nervoze. Redovi su sećno kada se isplaćuju penzi- često ogromni, prostoje te- je, zato zaposleni treba da izbe- sne, obavezno vam neko diše gavaju da tih dana plaćaju bilo za vratom, osećaju se razni ne- kakve račune, ali ko će misli- prijatni mirisi, unapred ste ne- ti još i o tome? Većina držav- zadovoljni jer morate da plati- nih službi (šaltera) radi do 15 te ogromne račune, poreze na časova, po neki do 16. Kako poreze i tako u nedogled, iz zaposleni ljudi da obave obič- meseca u mesec iz dana u dan, ne novčane transakcije, ili pla- a na sve to, dočeka vas namr- te račune?! Na poslu im se što- goden šalterski radnik (radni- puje pauza koju koriste da pla- ca), koji vas pošalje na drugi te račune, a od gužve na red ne šalter, vrati da nešto popunite, mogu stići. Zato često u ogro- eventualno uzme novac i gur- mnim redovima, pored penzi- ne, bez reči, papir kroz rupu onera, stoje mladi nezaposle- na staklu. Retko čujete da per- ni ljudi. I oni su naravno ner- siraju strankama, a kamoli da vozni i nezadovoljni. Dok pen- izgovaraju „izvinite“, „hvala“, zioneri negodujući i posled- „molin“. Nije to od juče, šalter- nji dinar daju za račune, mla- ski radnici odavno su na lošem di nezaposleni, ljuti su na sve glasu, pa otuda je nastao „la- oko sebe, jer ne vide kraja sve- tinski“ naziv za njih „Drndus mu. Iako postoji elektronsko Šikanorum Pauza“. Naravno, plaćanje, ne može se baš sve uvek ima i onih šalterskih rad- tako platiti, a čini se što smo nika koji korektno obavljuju više automatizovani i tehnički svoj posao, ljubazni su i pristu- opremljeni, to su redovi duži. pačni. Na žalost oni su u ma- Nekada ste prinuđeni da ode- njini. Na evidenciji nacional- te do šaltera i sretnete se oči u ne službe za zapošljavanje na- oči (kroz staklo) sa šalterskim lazi se veliki broj mlađih, neza- radnikom. Nije ni njima lako. poslenih, obrazovanih osoba, Dnevno im prođe nekada i na koje bi sigurno sa osmehom stotine nezadovoljnih i nervo- na licu radile posao šalter- znih stranaka, kojima je lakše skog radnika, za mnogo ma- posvadati se i uputiti koju gru- nju platu, čak i ako su prekva- bu reč nepoznatom šalterskom lifikovani. Međutim, šalterski radniku. Možda nije uvek lako radnici u državnim službama (gde jeste?!), ali to im je posao su „bogom dani za taj posao, za koji su plaćeni... a nisu dovoljno plaćeni“. Oni na „državnim jaslama“ ne mi-

Agencija za izdavanje novina i web portala
BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,
Maršala Tita 71, Vrbas

Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;
SZR "Otvarac", Vladimir Nikolić tehnički urednik;

List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;

Telefoni: 061 / 319 - 33 - 65, 061 / 36 - 26 - 336; Marketing: 060 / 33 - 56 - 575;

backapress.info@gmail.com, okonasinfo@gmail.com

Štamparija: "CMYK Printing", Crvenka

Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad

Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;

Tiraž: 4000 primeraka

Vojvodanska banka / Tekući dinarski račun broj 355000320045429771

Žene u politici

Ana Rodić, SPO Kula

Stvarati prepoznatljivost

Ana Rodić je član Opštinskog odbora SPO Kula, član Opštinskog veća SO Kula i član Saveta za rodnu ravnopravnost opštine Kula. Politikom se bavi od 2000. godine. "Cilj mi je uvek ostao isti, a to je da doprine- sem da u mom mestu, u mojoj Mesnoj zajednici, u mojoj ulici, na kraju i u mojoj kući bude bolje i perspektivnije. Pod tim podrazumevam da se bolje živi, da se kvalitetnije i organizovanije radi, da se, posebno u politici, poštuju vrednosti poput struke, znanja, odgovornosti, poštovanja. Motiv su mi bili moji sinovi (tada maloletni) kao sinonim svih mlađih koji su bili dovedeni na tanku liniju koja ih

je delila od izgubljenih generacija. Liniju preko koje ih nismo smeli pustiti", kaže Ana Rodić. Prema njenim rečima uključuju se u politiku na lokalnom nivou u situacijama kada su mnogi koji su važili za sposobne i stručne, povlačili pred neko drugi), ali svojski sam se lažnim idolima, lažnim rodo- trudila da uspem i to u svakoj vornijih funkcija. Zato je važljubima i lažnim vrednostima. "Da bi na lokalnu opstalu u po- kući, i na radnom mestu, i pri- Naprotiv", smatra Ana Rodić.

Željka Potežica, Dveri - Vrbas

Odlučne i hrabre

Željka Potežica je član Glavnog odbora i Internet tima Srpskog pokreta Dveri. Jedan od

i kao takva zasljuje posebno nim stranama štampanih medija ne znači da one ne postoje, skog pokreta Dveri. Jedan od čice, koje nemaju nikakve beneficije od dr- da dođu na red od nakaradnih žave i kao vi- vrednosti, senzacionalističkog šedetne majke tipa koje nam se nameću i koje održu se ka- nisu svojstvene srpskom narodnjere zarad du. Ovo sve govori u prilog či- podizanja i njenici da se duži period siste- očuvanja po- matski radi na razbijanju poro- rodice. U na- dice. Pod prividom rodne rav- šem pokretu nopravnosti nameće nam se gej ima dosta že- ideologija, jer da je nekome sta- na-domaćica lo do ravnopravnosti između koje su našle muškarca i žene bila bi – razloga zbog kojih se uključi- vremena i pored svih obaveza opravnost polova, a ne rodna la aktivno u politiku jeste ide- da se aktivno uključe u poli- ravnopravnost", smatra Pote- ja da se u našem društvu po- tički život, jer smisao života ne žica. Citirajući Moma Kapora rodica vratи u centar društve- može niko jače i bolje da bra- „Kada vas pitaju čime se bavite, ne odgovornosti. „Mi, kao na- ni od njih samih“, kaže Poteži- slobodno im recite da se bavite rod, preživljavamo demografi- ca. Prema njenim rečima, širok onima koje volite!", ona kaže da sku katastrofu i kod nas u Sr- spektar svakodnevnih obaveza je to suština i ono što je u tra- biji nedostaje politička volja da i raznorazne poteškoće na koje dicipi srpskog naroda, bezrezer- se porodica vratи u centar druš- nailaze u društvu i životu, od vna ljubav prema deci, porodi- tvene odgovornosti. Iz tih ra- žena je stvorio borce koji odluč- ci, bližnjima, ne zaboravljaju- zloga, Dveri kao porodični po- no štite poslednje bastione mo- či prošlost, a negujući buduća kret, stavile su je na 1. mesto. U rala i časti. „Ovakve žene su u pokolenja, koji će u budućnosti svakoj tradicionalnoj porodici manjini, a to što ih nema na te- uspeti da odole svim iskušenjima majka - žena je stub porodice levizijskim kanalima i naslov- ma koja im predstoje.

Projekat "Žene u politici" finansijski podržalo Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije. "Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu, nužno ne izražavaju stavove organa koji je dodelio sredstva"

Pokrajinska vlada obezbedila sredstva za zdravstvene ustanove

Preko potrebna pomoć

Jedna od zdravstvenih ustanova, od šest u Vojvodini, koja je dobila bespovratna sredstva je Opšta bolnica Vrbas u čije ime je ugovor potpisao dr Jovan Janić, direktor OBV.

Ugovore sa predstavnicima 45,9 miliona dinara. Uz Vrbas, stvenih institucija, pružajući zdravstvenih institucija, koje novac je dodeljen opštima bolni- im preko potrebnu finansijsku su ostvarili pravo na bespovrat- cama u Senti i Vršcu, Specijal- pomoć, kako bi mogli da dotra- na sredstva za finansiranje i su- noj bolnici za plućne bolesti u jalu medicinsku opremu zame- finansiranje projekata na kon- Beloj Crkvi, Kliničkom centru ne savremenijom”, istakao je, kursima Uprave za kapitalna Vojvodine i Institutu za pluć- ovom prilikom, direktor Upra- ulaganja AP Vojvodine, uru- ne bolesti Vojvodine u Srem- ve za kapitalna ulaganja Nedel- čili su predsednik Pokrajinske skoj Kamenici. “Stanje u na- ko Kovačević. Predsednik Po- vlade Igor Mirović i direktor šim zdravstvenim institucijama krajinske vlade Mirović, ista- Uprade za kapitalna ulaganja nije zadovoljavajuće, te čemo i kao da je ulaganje u zdravstvo ubuduće nastaviti da budemo prioritet izvršne vlasti u Vojvo- čević. Vrednost ugovora iznosi pouzdan partner naših zdrav- dini. S.K.

Na sednici SO Kula usvojene važne odluke Maksimalno 452 zaposlena u Upravi

Na sednici Skupštine opštine JKP „Ruskom“ Ruski Krstur i Kula doneta je, između ostalih, JKP „Radnik“ Sivac. U opštini

Odluka o maksimalnom broju Kula utvrđen maksimalan broj zaposlenih na neodređeno vreme u sistemu lokalne samouprave – opštine Kula za 2015. godinu, je 452 radnika. Na osnovu odredbi Zakona o budžetskom sistemu, javnoj upravi i JKP čiji je osnivač opština Kula, koji će preuzeti sve skoje upravi. Takode, doneta je na preduzeća, fondovi i direk- Odluka o usklađivanju osni- cije osnovani od strane lokal- vačkih akata: JKP „Komunalac“ ne vlasti koji se finansiraju iz Kula, JKP „Vodovod“ Crvenka, javnih prihoda čija je namena

utvrđena posebnim zakonom ne mogu više da se finansiraju iz javnih prihoda, što znači da je javno preduzeće prestalo da bude budžetski korisnik. Zakon o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu, utvrdio je 1. decembar 2016. godinek kao rok u kome jedinice lokalne samouprave moraju da usklade Odluku o budžetu sa odredbama pomenutog zakona. Imajući, u vidu navedenu zakonsku odredbu nad JP „Za- vod za izgradnju“ Kula pokre- nuće se postupak likvidacije, a delatnosti dosadašnjeg javnog preduzeća obavljaće Opštinska prave – opštine Kula za 2015. godinu, je 452 radnika. Na osnovu odredbi Zako- uprava i JKP čiji je osnivač op- godinu, kao i Odluka o Opštini- na budžetskom sistemu, jav- ština Kula, koji će preuzeti sve skoje upravi. Takode, doneta je na preduzeća, fondovi i direk- Odluka o usklađivanju osni- cije osnovani od strane lokal- vačkih akata: JKP „Komunalac“ ne vlasti koji se finansiraju iz po organizacionim oblicima.

Poslanička kancelarija u Vrbasu

Predstavnici građana

Poslanička kancelarija u Vrbasu, Ivan Kostić (Dveri), sva- red novinara, prvog ponедељ- basu otvorena je pre četiri me- kog prvog ponedeljka u mese- ka u novembru Kostić je raz- seca, ali još uvek nije dovolj- cu razgovara sa građanima. Sa-

no zaživila. Kako bi podsta- minicijativno, pored redovnog kao građane da se obrate na- rada kancelarije, Kostić je iz- rodnim poslanicima s ciljem dvojio vreme da bi rad ove kan- da utiću na kreiranje ili even- celarije, ali i narodnih posla- tualne izmene i dopune pri- do- nika koji predstavljaju građa- nošenju zakona, narodni posla- ne, približio upravo njima. Po-

Asocijacija filozofa, sociologa i politikologa „Polis“ iz Vrbasa

”Pusti drugog da bude drugi“

„Polis“ je organizovao prvi okrugli sto na temu „kolektivni identitet“. Gosti i uvodničari su bili prof. dr Duško Radosavljević, predsednik Vojvodanske politikološke asocijacije i dr Radivoje Jovović, a moderator dr Goran Kaluđerović

Asocijacija „Polis“ promoviše svemu tome što određuje nalog poziv na ozbiljan dijalog na lo- ciju, kolektivitet, zapravo ko- kalu, podrazumeva edukaciju lektivni identitet. Interesant- javnosti i lokalne zajednice, a tne su bile statistike koje je tema kolektivni identitet na prezentovao dr Radosavljević izvestan način određuje i po- koje kažu da Srbija godišnje

litičko i društveno tle, ukrat- od 2011. godine, gubi 40.000 ko je na ovaj način dr Kalu- stanovnika, da od 1981.godi- derović definisao i Asocijaci- ne u nacionalnoj strukturi sta- ju na čijem je čelu i temu pr- novništva države, ima manje vog okruglog stola održanog u oko 80 posto Crnogoraca, a to Vrbasu.Tema je izazvala inte- govori, pre svega, o nesigur- resovanje prisutnih, a u toku nosti prilika jedne države, a razgovora, koji se vodio ne je- da istovremeno ima i sve više dan interaktivn način, što je mladih, nacionalno, pa čak i prvi i pravi kvalitet ovih raz- ekstremno opredeljenih. Po- govora, govorili su ljudi kako daci kažu da su sve to posle- od struke, tako i zaintersova- dice ili odraz neprilika, a mož- ni predstavnici udruženja gra- da i traženje sigurnosti u iden- đana, sindikata i nekih politič- titetu i spasa u kolektivitetu. kih partija.Uvodničar dr Duš- Jedan od učesnika rasprave je ko Radosavljević dao je retros- govorio o klasnom identitetu pektivu istorijskih okolnosti ,koji je danas potčinjen profi- razvoju posebno Vojvodine, tu, a danas se najviše govori njenih posebnosti, multietič- o nacionalnom identitetu gde nositi i multikulturalnosti, po- smo svi žrtve politike i kultur- smatrajući je iz ugla kvaliteta nog nakaradnog modela. Je- načina zajedničkog življena u dan od govornika je smatrao cilju boljeg razumevanja.“Voj- da ni nacionalni saveti u Voj- vodina je prostor na kome su vodini i nisu doprineli mnoge odvijale seobe, prostor gde go identitetu nacionalnih za- su boravile i naseljavale se iz- jednica, da su najpre napravile beglice, prostor gde očas po- li jedan haos, jer su gotovo svi sli nešto „vrkne“ i promeni se pod pashom politike i politič- struktura stanovništva, ali su- kih partija, što svakako uvek i ština i poenta je kada pričamo ne podrazumeva interes sva- o ovoj temi da ne tražimo od kog pojedinaca nacionalne za- drugih, ono što ne tražimo od jednice. „Polis“ je uspeo u or- Dr Radivoje Jovović je govorio la koji je pokazao šta je pravi o kolektivnom identitetu kao demokratski dijalog i oprav- o ključnoj prednosti i boljci da je naziv „pusti drugog da Vojvodine i Srbije koju nikada bude drugi“. Iz toga sledi za- nismo dobro promišljali“. Ne ključak koji se može sažeti u znamo šta je nacionalni identi- sintagmi „mora se biti građa- tet, šta on podrazumeva i koje nin“, što nam se negde gubilo su mu to vrednosti eminentne, u višedecenijskom rastakanju a nacija je proizvod kulture se- društva, koje traje. Lj.N. idna kategorija,“ rekao je Jovo- vić. U raspravi se govorilo i o

„Panonreg“ i privrednici Malog Iđoša Podrška razvoju preduzetništva

„Naša misija je podrška razvoju preduzetništva i jačanju preduzetničke konkurenčnosti na tržištu, obuka, saveti, edukacije i pomoći, prilikom konkursanja na projekte koje raspisuje država,“ rekla je na prezentaciji Ljubica Mesaroš, savetnik za preduzetnike Regionalne razvojne Agencije „Panonreg“ iz Subotice.

Lokalna samouprava Malog Iđoša je omogućila prezentaciju „Panonreg“ u smislu podrške svojim privrednicima i preduzetnicima koji žive i rade u ovoj opštini. Prezentacija je bila više nego korisna jer, Vlada Republike Srbije je ovu godinu proglašila godinom preduzetništva i raspisala je 33 konkursa kako bi pomogla razvoju preduzetništva. „Panonreg“, regionalna razvojna Agencija, upravo je na održanoj prezentaciji servirala prisutnima sve korisne informacije vezane, kako za pokretanje privatnog biznisa, tako i za njegovo unapređenje i razvoj.

„Važne su naše edukacije i veća“, rekavši da oni iz agencije prolaze redovno idu na terene kako bi neposredno kontaktirali predstavnike uz našu pomoć, sprove dimo programe i za nezaposlene na lica i upravo ovih dana Ravnateljica konkursera, od trista hiljada do milion dinara,“ rekla je Ljubica Mesaroš. Ona smatra da preduzetnici treba više da

Na skupu privrednicima u Malom Iđošu govorio je i Milan Maličević, direktor „Panonreg“ osam lokalnih zajednica Apatin, Bačka Topola, Čoka, Kanjža, Novi Knežine kroz koje prolaze predstavnici uz našu pomoć, sprove dimo programi i za nezaposlene na lica i upravo ovih dana Ravnateljica konkursera, od trista hiljada do milion dinara,“ rekla je Ljubica Mesaroš. Ona smatra da preduzetnici treba više da

tva dodeljivati ne preko Vlade, nego preko agencija.“Pa-

Somborski „Boreli“ bankrotirao, oko 500 radnika bez posla Zatvorena prodavnica obuće u Vrbasu

Do skora je i Vrbas imao prodavnici obuće Boreli čiji poslovni prostor u centru grada „zjapi“ prazan od kada je Boreli otišao u stečaj.

Simbol dobre obuće koju je prinosio diljem eks Jugoslavije, proizvođač „Borovo“, odavno to više nije. Poznato je da je ne dugo nakon raspada Jugoslavije, brend dobre obuće „Borovo“ preimenovan u brend „Boreli“, a to je značilo da je čuvani proizvođač nastavio sa proizvodnjom dobre i udobne obuće, podsećajući nas na vremena proizvodnje „startas“ patika i naširoko poznatih boro-

u julu ove godine bila viša od sana“. Bilo kako bilo nedavno 1,8 milijardi dinara i blokade javnosti putem medija obaračuna od 750 miliona dinara. Veština da je stečajni postupak ra. Zbog nerešenih imovinskih

u Boreliju pokrenut, zbog neizmirenih dugovanja, koja su pravnih odnosa sa Hrvatskom, Boreli nije mogao da bude privatizovan, a oko 500 radnika ostalo je bez posla. Predsednik Samostalnog sindikata Borelija Stipan Egzeta za medije je, nedavno izjavio, da je do propasti preduzeća dovelo to što nije rešen imovinsko pravni odnos sa nekada matičnom firmom Borovo iz Hrvatske. Ono što je jedino poznato u Vrbasu da jedina borelijeva prodavnica, koja poseduje ne mali prostor u samom centru grada zvriji prazna.

Razvojni fond APV u Malom Iđošu i Srbobranu Prezentacija konkursa

Predstavnici Razvojnog fonda Autonomne Pokrajine Vojvodine održali su u Malom Iđošu prezentaciju konkursa koju raspisuje Razvojni fond Vojvodine. Ista prezentacija u organizaciji Razvojnog fonda Vojvodine i Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj opštine Vojvodine, pet nosi-

Žene preduzetnice Tkačka radionica u Gerontološkom centru Vrbas Orginalne narodne nošnje

„Mi radimo jedine orginalne narodne nošnje, posebno one „podgrmečke“. Radimo starinsko tkanje sa ženama ovde“, kaže Anka Lalić, spoljni saradnik u okviru radne terapije u Gerontološkom centru.

Anka Lalić, sada Vrbašanka, prave bosanske, podgrmečke, koja je došla ovde u izbeglič-“ kaže Anka. Vrlo često Anka kim kolonama deve destih go- sa ženama koje rade sa njom dina sada već prošlog veka iz u tkačkoj radionici izlaže na Krajine, počela je odmah da raznim etno bazarima u No- se bavi tkanjem, iako to nikavom Sadu i okruženju. Kaže da ranije nije radila, zapravo ponosna je na to, što je kurje svojevremeno bila službeni- se i edukacije tkanja, držala ca u nekada poznatoj jugoslo- svojevremeno u Prvoj Mesnoj venskoj firmi Gavrilović. Ali zajednici u Vrbasu, a da je bila nužda zakon menja i pozitivna uspešan edukator, činjenica energija i hrabrost žene, kao je, jer ove žene danas takođe što je Anka, strpljivim radom imaju izvanrednu tkačku ra- i učenjem dovela je do toga da dionicu u prostorijama mesne izuči zanat i postane vredna i zajednice. Anka Lalić je sa Ge- vrsna tkalja. Bila je i vredna rontološkim centrom i žen- članica Mreže tekstilnih rad- ma stacioniranim ovde koje joj nica iz Beograda koje su svo- pomažu u tkanju i izradi ruč- jevremeno imale Odeljenje u nih radova učestvovala na ra- Vrbasu, koje se u međuvre- znim projektima i posebno je menu ugasilo. Međutim, ova istakla podršku Pokrajinskog

žena, nije stala, nastavila je da sekretarijata za rad, zapošljavaju se bavi tkačkim zanatom, koji vanje i rodnu ravnopravnost uglavnom dobro znaju-pozna- za pomoći ženama koje se bave ju starije žene takođe iz Bosne, ovim zanatom ne samo u gra- kojih ima u Gerontološkom centru, takodje da je Anka odr- dinama. „Od ovoga zanata ne žala tkačku radionicu, nastav- može se mnogo zaraditi pog- ljajući sa radom. „Radim kao tovo ne danas kada je vidno da spoljni saradnik u okviru rad- je opala kupovna moć stanovne terapije, kupujemo nekada ništva, ali je važno da radimo, materijal sami, nekada to Cen- kao što je važno da i ove žene tar obezbedi i zajedno uče- učestvuju u nekom radu koji stvujemo u raznim projektima, daje rezultate, predviđe pred- pa i tako obezbedimo sredstva mete koje mi zajedno napra- za rad i dobro funkcionisemo,“ vimo, uostalom ja od toga i ži- kaže Anka. U tkačkoj radoni- vim kaže Anka. A sa tim se ci smeštenoj u Gerontološkom centru postoje tkački razboji, tološkog koje dođu pomognu izvanredni uslovi za rad, a vidi joj u poslu naprave nešto, isple- se i dobra ponuda već izrađe- tu neki šal i čarape, ali od sve- nih narodnih nošnji, haljina, ga je najvažnija atmosfera koja šalova kapa, i raznih drugih vlasta u tkačkoj radionici, koja rucnih radova. „Radimo starin- nije samo radna, već se u njoj sko tkanje, mi radimo jedine žene i druže. originalne narodne nošnje one Lj.N.

42. Međugradska izložba sitnih životinja održana u Kuli

Na Sajmu 126 izlagača iz cele Vojvodine

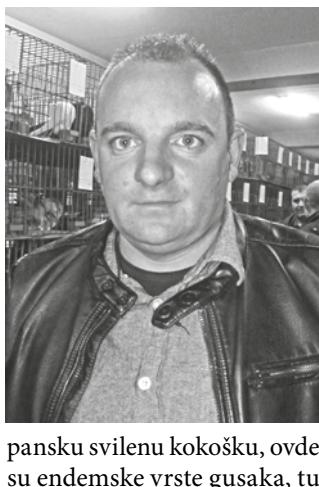
Sajam ili izložba sitnih životinja, ili kako se to kaže stručno eksponata trajala je dva dana u Kuli. Okupila je 126 izlagača iz cele Vojvodine, a 17 sudija je ocenjivalo eksponate na Sajmu i proglašavalo šampione u svakoj rasi.

Nesvakidašnja Izložba održana je u Kuli tokom vikendova. Iznad, sve eksponate u kavezima razni primerci, kako se to kaže sitnih životinja, peradi, kokošaka, piladi, golubova, zečevo, kunića, fazana... Sitne životinje su bile poređane i nanizane u kavezima raznih veličina, a broj posetilaca i ljubitelja odgoja i zaštite ovih životinja bio je toliko veliki da je prostor bio pretesan da primi sve učesnike, zainteresovane i radoznaće. Tu je dva dana bilo i sedamnaest sudija koje su nadgledale i ocenjivale, kako to pravi-

la nalažu, sve eksponate u kavezima. Bilo je potrebno da se sakupi 96 bodova i da sudije nakon ocenjivanja strukture perja, crta, karakteristika i zdravlja životinja u svakoj kategoriji proglaše šampioni. "Ovde je na izložbi

prisutna široka lepeza sitnih životinja. Postoje i retke vrste ptica i pernatih životinja, na primer na izložbi imamo ja-

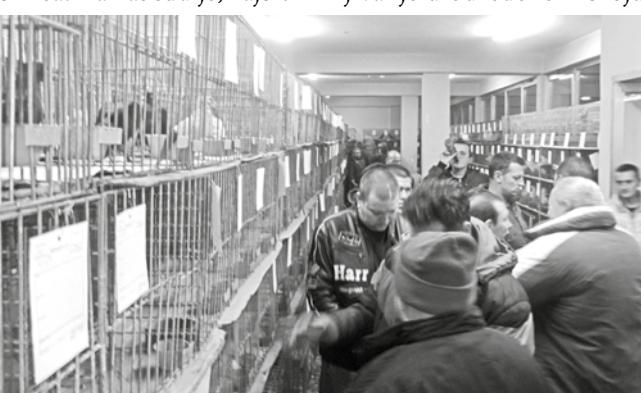

pansku svilenu kokošku, ovde su endemske vrste gusaka, tu

su i tuluske guske iz Lajpciga, jednog neobičnog kućnog ljudišta, ga koje su bile i na evropskoj izložbi. Sve u svemu mogu da kažem da je izložba više nego uspešna, posebno ako se ima u vidu broj izlagača, a tu ih je preko sto", rečao je Andor Pletić,

kosić, sekretar Udruženja za odgoj i zaštitu životinja. U velikoj masi posetilaca mogla su se videti navijačka lica učesnika, koji su sa nastreljenjem očekivali sastanak i odluke sudija, u nadi da će neki od njihovih eksponata biti proglašeni za šampione u rasama. U masi posetilaca bili su i obični ljubitelji životinja, koji tek nakon ove reklo bi se „najšarenije“ izložbe ptica i najraznovr-

je je da kod ocenjivanja usta- bodova, koji se se kod svakog eksponata pojedinačno sabira i na kraju proglašavamo šampione“, izjavio je Igor Gromilović, predsednik Saveza odgajivača sitnih životinja Srbije. A o tome što se sve moglo videti na izložbi, koje vrste eksponata, najbolje govore slike sa ovog Sajma, koje nije bilo jednostavno ni napraviti, jer koliko god da je bilo na stotine eksponata toliko je, a možda i više, bilo zainteresovanih i posetilaca ove nesvakidašnje izložbe održane u Kuli.

Lj.N.

Saveti za poljoprivrednike - Poljoprivredna stručna služba Vrbas

Najčešće greške prilikom prikopčavanja pluga i njihovo otklanjanje

Dolazi vreme kada treba mijenjati treba obratiti posebnu pa- od 1250mm i više, a treća za na rasterećuje prednje točko- kreće tako da se desno koleno sliti na konvencionalnu - klanju, kako bi ono bilo pravil- traktore od oko 1900mm. Du- ve traktora, pa je otežano odr- pomera napred, a levo nazad. sičnu osnovnu obradu zemlji- no. Prvo treba obratiti pažnju žina kolenaste osovine je bit- žavanje pravca kretanja. Pra- šta oranjem. Uspešnost pred- na podešavanje razmaka toč- na da bi idealna tačka vuče (S) vo mestoidealne vuče treba raonika u odnosu na bok braz- setvene pripreme, setve, nege, kova traktora i kolenaste oso- bila optimalno postavljena na koj se sekuti produženi pravci da se nalazi u te- řaštite useva i drugih opera- vine pluga. Potrebno je prila- uzdužnoj osi traktora (tačka u žištu traktora). Kod dobro podešenog razmaka točkova traktora širini zahvata pluga, donjih poluga).

tako da se simetrala trak- Ukoliko je kolenasta oso- traktora, kolena poklapa sa linijom ot- vina pluga kraća, tačka vuče pora pluga. Dužina kolena- je bliža prednjim točkovima ste osovine pluga za pri- traktora. Tada se opterećenje, kopčavanje donjih tačaka usled otpora pluga, prenosi na hidrauličnih poluga trak- tora, bira se zavisno od kategorije traktora.

Kategorija traktora 1. 2. 3. Razmak donjih poluga trak- tora (AV) 420mm 500mm 560mm

Dužina kolenaste osovine na plugu (FG) 718mm 870mm 1010mm

Dužina donjih traktorskih poluga (AF i BG) 800mm 910mm 970mm

Loše podešen plug nekvalitetno ore i povećava potrošnju goriva do 20%, u odnosu na dobro podešen plug. Takođe, dobro podešen plug omogućava optimalno mrvljenje zemljišta i stvaranje potrebnih šupljina za akumulaciju zimske vлаге. Obzirom da velika većina proizvođača koristi plugove ravnjače, biće pažnja usmerena na takvu kategoriju plugova. Već prilikom prikopčava-

na rasterećuje prednje točko- traktore, pa je otežano odr- pomera napred, a levo nazad. řaštite useva i drugih opera- vine pluga. Potrebno je prila- uzdužnoj osi traktora (tačka u žištu traktora). Kod dobro podešenog razmaka točkova traktora širini zahvata pluga, donjih poluga).

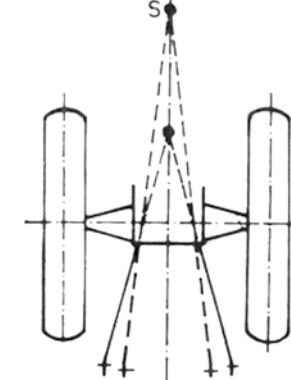
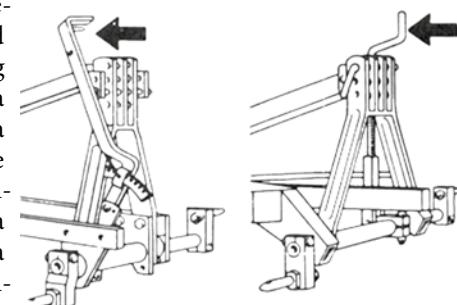
tako da se simetrala trak- Ukoliko je kolenasta oso- traktora, kolena poklapa sa linijom ot- vina pluga kraća, tačka vuče pora pluga. Dužina kolena- je bliža prednjim točkovima ste osovine pluga za pri- traktora. Tada se opterećenje, kopčavanje donjih tačaka usled otpora pluga, prenosi na hidrauličnih poluga trak- tora, bira se zavisno od kategorije traktora.

Kategorija traktora 1. 2. 3. Razmak donjih poluga trak- tora (AV) 420mm 500mm 560mm

Dužina kolenaste osovine na plugu (FG) 718mm 870mm 1010mm

Dužina donjih traktorskih poluga (AF i BG) 800mm 910mm 970mm

Prva kategorija se i odnosi na traktore sa razmakom točkova prednje točkove, pa je otežano upravljanje traktorom. Su-

no upravljanje traktorom. Su- desne strane linije vuče trak- tora, kolenasta osovina se za- de smanjuje se širina zahvata kolenaste osovine (levo ta. Obrnute radnje su kada je i desno), treba dovesti plug u liniju otpora sa leve strane li- takav položaj da prvo plužno nije vuče pluga. Pri zakretanju kolenaste oso- ta. Ukoliko linija otpora plu- vine, koleno se ne sme zakre- ga nije u istom pravcu sa li- tati više od 40 stepeni od svog njom vuče traktora, zakreta- normalnog položaja. njem kolenaste osovine treba je što više približiti pravcu li- nije vuče traktora. Ukoliko se linija otpora pluga nalazi sa više dugačka kolenasta osovi- tora, kolenasta osovina se za-

Dip.inž Milan Kosovac,
PSS Vrbas

Vandali na dečijem igralištu u Vrbasu **Oštećeno novo igralište**

Novo igralište kod Autobuske stanice nije zadugo ostalo u celosti. Pojedine sprave nepoznata lica, trajno su oštetila. Iz Opštinske uprave apeluju na građane da se oprema čuva kako bi sva deca imala priliku da uživaju u ovom prostoru. Izgradnju ovog igrališta finansirala je Ambasada Republike Turske i Razvojna turska agencija "Tika". „Za samo nekoliko dana oštećene su sprave, info table i delovi poligona za igranje. I pored dobrog osvjetljenja i blizine javnih objekata, oni koji su rušilački nastrojeni našli su vremena da oštete nečije ulaganje i rad, ne obazirući se na potrebe dece, posebno one sa smetnjama u razvoju, kojima je, takođe, igra-

deca imaju svoj kutak za bez- govorne postupke”, saopšteno bednu igru, ali smo o događaju je iz opštine Vrbas. obavestili i Policijsku stanicu

Prugom Vrbas - Sombor nastavljaju da saobraćaju vozovi

Strateški značaj železnice

Pruga Vrbas - Sombor odlu- i Sombora sa predstavnicima kom Infrastrukture železni- Infrastruktura železnice. Član ce Srbije izdvojena je sa spi- Opštinskog veća Vrbasa zadu-

ste i privredni subjekti kao što je šećerana u Crvenki. Ona je i tehnološki zavisna od nje. "Sa Kulom i Somborom definisali smo zajednički stav i uputili zahtev Pokrajinskom sekretarijatu za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj. Posle toga je organizovan sastanak predstavnika lokalnih samouprava i železnice. Lokalne samouprave su ukazale na strateški značaj železnice za privredni razvoj i prevoz stanovništva i zakložile se da pruga Vrbas - Sombor bude izuzeta sa liste ili da se prolongira rok, što smo uspeли da ostvarimo. Tako prugom Vrbas - Sombor nastavljaju da saobraćaju vozovi, pa putnici nemaju razloga za bri-gu", rekao je Pejović.

ska pruga na kojima presta- žen za saobraćaj, Goran Pejo-
je da funkcioniše železnički vić objašnjava da je neko iz ne-
saobraćaj. To znači da će ova znanja u isti koš stavio i prugu
pruga i dalje ostati aktivna u Vrbas - Bečeј, kojoj nedosta-
sistemu Železnica Srbije. Ova- je 30 kilometara šina, i prugu
kav ishod rezultat je razgovo- Vrbas - Sombor koja je aktiv-
ra predstavnika Vrbasa, Kule na i koju pored putnika kori-

bor bude rezetsa sa liste ili da se prolongira rok, što smo uspeli da ostvarimo. Tako prugom Vrbas - Sombor nastavljaju da saobraćaju vozovi, pa putnici nemaju razloga za brigu”, rekao je Pejović.

Kuće za izbeglice u Kuli

Komisija za izbor korisnika za dodelu pomoći za rešavanje stambenih potreba izbeglica kroz kupovinu seoskih kuća i dodelu paketa pomoći, u okviru realizacije Ugovora o grantu Regionalnog stambenog programa – potprojekat 2, utvrdila je konačnu listu reda prvenstva za dodelu pomoći za rešavanje stambenih potreba izbeglica na teritoriji opštine Kula, kroz kupovinu seoskih kuća i dodelu paketa pomoći. Sa 14 korisnika

pomoći navedenih na konač- riodu biti zaključeni ugovori
noi listi, če u narednom pe- kojiima će se regulisati prava.

Promocija Srbobrana u Štajerskoj privrednoj komori

rivlačenje investitora

Predsednik opštine Srbobran, i podsticaje koji se dodeljuju Neško Čestić i član Opštine stranim investitorima. Poka-skog veća zadužen za privredu, zali smo da smo posebno za-Dorde Džekov, učestvovali su interesovani za privlačenje in-u Mariboru na poslovno - in- vestitora i poslovnih partnera formativnom sastanku o mo- iz redova slovenačkih kompa-gućnostima i uslovima za po- nija. Zajedno sa nama, pred-slovne investicije slovenačkih stavili su se i gradovi Čačak i preduzeća u gradovima i op- Novi Sad, kao i opštine Kru- štinama Srbije. Skup je orga- panj i Rača. Svaka ovakva pri-nizovala Štajerska privredna lika mora se koristiti da pred-komora, u saradnji sa "Srpsko stavimo Srbobran i jasno iska-slovenačkim poslovnim klu- žemo zainteresovanost za sa-bom Slovenija", Stalnom kon- radnju, i nadam se da će ovi

ferencijom gradova i opština i susreti u budućnosti rezultati Privrednom komorom Slovenske Republike. "Iskoristili smo priliku da predstavimo investicione loka- cije i komparativne prednosti našeg područja rati nekom vrednom investitoru", rekao je nakon prezentacije Čestić.

Uskoro klizalište u Srbobranu **Zabava na ledu**

Klizalište dimenzija 30 x 16 metara biće postavljeno na Trgu Republike, a decu očekuju besplatni termini.

Rukovodstvo opštine Srbo- mo u pripreme. Nije bilo lako, bran donelo je odluku da to- jer investicija nije mala. Pre kom decembra i januara bude svega morali smo da obezbe- postavljeno klizalište na Trgu dimo novi vod struje, a susre- Republike. Već od 1. decem- li smo se i sa problemom nive- bra građanima će na raspola- lacijske površine. Pošto Trg ima ganju biti klizalište dimenzi- pad koji se golim okom ne vidi, ja 30 x 16 metara, kao i opre- morali smo da angažujemo in- ma za klizanje. Prema rečima ženjere da nam pomognu oko Todora Šimprage, člana Op- niveliacije, jer nam je potrebna štinskog veća, zaduženog za ravna površina za postavlja- sport i omladinu pripreme oko nje kllizališta. To ćemo rešiti postavljanja klizališta na Trgu određenom količinom peska Republike su u završnoj fazi. i tako izravnati površinu gde "Želja nam je da nastavimo sa ćemo postaviti klizalište", re- aktivnostima i građanima to- kao je Šimpraga. On je napo- kom zimskog perioda ponudi- menuo da su sa odgovornim li- mo nove zanimljive sadržaje. cima koja će voditi klizalište Ovo je projekat koji sam stavio dogovoreni besplatni termi- u plan aktivnosti u trenutku ni za decu, u prepodnevnim i kada sam izabran na funkciju. popodnevним satima, dok će Kada sam je predstavio Nešku se drugi termini za korišćenje Čestiću, predsedniku opštine, klizališta naplaćivati. on je uvideo da je ideja zdrava i dao je zeleno svetlo da krene-

Donacija "Caritas" za opštinu Vrbas

Formiranje vetrozaštitnog pojasa

Humanitarna organizacija "Caritas" dodelila je opštini Vrbas 700 hiljada dinara za kupovinu sadnica koje će se posaditi pored puteva kao vetrozaštitni pojasi.

Realizacija projekta je u toku, prioritet je formiranje vetrozaštitnog pojasa na relaciji Vrbas – Feketić, a sadnica će biti posadene i pored puteva u opštini Vrbas ka selima, gde još uvek nije formiran vetrozaštitni pojaz. Ukupno će biti posadeno preko 9.000 žbunova i 500 drveća. Povodom ovog projekta predstavnici Humanitarne organizacije "Caritas", posetili su opština Vrbas. Održan je sastanak sa rukovodstvom opštine, na kome je izraženo obostrano zadovoljstvo zbog zajedničke realizacije projekta. "Ova donacija nam je veoma značajna. Imali smo situaciju, pre dve godine, da je zbog snežnih nano-sa put Vrbas – Feketić bio potpuno blokiran i upravo zbog toga smo se odlučili da na toj relaciji postavimo vetrozaštitni pojaz. To je značajno i ako imamo u vidu da je pošumljenost Vojvodine, na žalost, ispod 14 odsto, pa smo tako na dnu lestarske u Evropi. Višestruka je korist i zbog erozije tla, pročišćavanja vazduha,

smanjivanja snežnih nano-doprineli ovom poslu. Bez vas sa...", rekao je Glušac i istaću- ništa ne bismo uspeli da ura- kau da će se kroz ovaj projekat dimo, jer vi ste obavili posao pokazati kao pouzdani partneri i pokazali se kao odgovorni i izrazio nadu da će u buduće, i pouzdani partneri. Na obo- sa drugim projektima, sarađi- strano zadovoljstvo nadam se

A black and white photograph showing a group of six people seated around a long conference table in an office setting. From left to right: a man in a dark jacket, a man in a light-colored shirt, a man in a white shirt, a woman in a dark top, a woman in a light-colored top, and a man in a dark jacket. Behind them is a large vertical banner with the text "ОПШТИНА ВРБАС" and "Vrbas Municipality". The room has wooden paneling on the walls.

vati sa organizacijom "Caritas". Koordinator ovog projekta, Elemir Džudžor, i predstavnica organizacije "Caritas" iz Austije, Mihaela Kondak, zadovoljni su realizacijom projekta i kako kažu, više nego što su očekivali. "Drago mi je što se ovaj projekat uspešno privodi kraju. Hvala svima koji su da čemo i u buduće nastaviti sa saradnjom", rekla je na saštanku Kondak. Projekat realizuje Javna agencija za zoohigijenu i poljoprivredu (JAZIP), posao se privodi kraju i ovih dana trebalo bi da bude završen.

“Ruski spomenik“ u Vrbasu opet na udaru huligana

Skinuta petokraka

Nemoguće je da se izbroji ispred spomenika. „U početku koji je ovo put da se spome- smo mislili da je u pitanju ma- nik palim borcima Crvene ar- terijalna korist i da se petokra- mije našao na udaru huliga- ka zvezda odnosi sa spomeni- na. I ovoga puta skinuta je pe- ka da bi je prodali kao sekun- tokraka sa spomenika, a po ra- darnu sirovinu. Međutim, pe- čunici vrbaskog SUBNOR-a, tokraka nije odnešena, već je to je već 14. atak na ovo obe- ostavljena nedaleko od spome- ležje, dok je bilo i slučajeva ču- nička. Kasnije smo mesingane

panaja tek posađenog cveća i zvezde zamenili onima od jef- ulubljenih table postavljene tinjeg materijala, ali su se kra-

de nastavile. Jasno je da ovo ima neku dublju pozadinu. Da huligane neko podgovara ili su politički motivisani“, ističe Veljko Milović, predsednik SUBNOR-a Vrbas. Od opštine i policije, zajedno sa Udruženjem srpsko-ruskog „Rod“ prijateljstva, koje je inicijator obnove spomenika, tražili su da se problem reši postavljanjem nadzorne kamere. Dobili su odgovor da je to suviše skupo. U SUBNOR-u naglašavaju da će petokraka svaki put biti zamenjena, jer su oni posvećeni očuvanju tradicije, a huliganima koji tradiciju ne poštuju, poručuju da svojim ne-ljudskim postupcima „prizivaju“ povratak vremena zbog kojih se ovaj spomenik i našao tu gde jeste.

A S

Sporan Pravilnik JKP „Standard“

Vrbas

Indirektan problem

„Oni koji su isključeni sa sistema grejanja, indirektno grejanje u visini od 30 odsto od pune cene moraće da plate“, kaže Dragan Mihajlović, direktor JKP „Standard“.

Ustavni sud doneo je odluku kojom se utvrđuje da Pravilnik o pružanju grejnih usluga, koji je doneo nadzorni odbor JKP „Standard“ Vrbas, nije u saglasnosti sa zakonom. Ova odluka Ustavnog suda objavljena je u službenom glasniku 30. septembra 2016. godine. U spornom Pravilniku, između ostalog, navodi se da su građani koji su isključeni sa si- plate. „Ustavni sud nije razmatrao ni jedan član Pravilnika o pružanju grejnih usluga, već samo način na koji je on usvojen. Mi smo ponovili proceduru usvajanja, ranije nismo do-

stema grejanja koje pruža ovo komunalno preduzeće treba da plaćaju indirektno grejanje u iznosu 30 odsto od pune cene grejanja. Međutim, u JKP „Standard“ kažu da je u Pravilniku izmenjeno dva člana i nedavno je usvojen novi, da je bio sporan način na koji je Pravilnik usvojen, a da indirektno grejanje nije sporno i da će građani ovu uslugu morati da stavili Ustavnom суду Odluku o obavljanju komunalnih de- latnosti, koja je viši akt, i koju donosi Skupština opštine Vr- bas. Indirektno grejanje posto- ji i u većini drugih gradova i gađani koji ga koriste moraće da plate. Indirektno grejanje Ustavni sud nije osporio“, re- kao je Dragan Mihajlović, di- rektor JKP „Standard“. S K

Izgradnja Sportske hale u Sivcu

Izlivanje temelja

Nakon rešavanja problema ne opštine Kula, Velibor Miloša podzemnim vodama, na- jičić. Nova sportska hala u Sivstavljuju se radovi na izgrad- cu se gradi na stadionu "Po- nji Sportske hale u Sivcu. Ra- let" na rukometnom terenu, a

dovi se sada odvijaju planiranim dinamikom, a ovih dana izlivaju se temelji. Radove na izgradnji sportske hale u Sivcu obišao je predsednik Skupštine predviđeno je da ima 400 sedišta. Radove izvodi firma GAT d.o.o. iz Novog Sada. M.V.

MV

Vrbas, Kula, Srbobran i Mali Iđoš bez i jedne specijalizovane prodavnice knjiga

„Knjižare ni za lek”

Knjige su dostupne na kioscima, u megamarketima, prodaju se putem interneta, masovno se posećuju saloni i sajmovi knjiga... Pa ipak, sve ide ka tome da knjižarstvo u našem regionu nije isplativo.

I dok smo u prethodnom broju obradivali pitanje povećanog broja apoteka, nekako nam se za ovo izdanje Bačka Pressa nametnula tema potpuna, masovno se posećeni sajmovi knjiga, neradeći ulični prodavci. „Tržište se brzo zasiti u svakom mestu budućim

Ovaj sagovornik otkriva da je nekada i sam držao knjižaru, i da bi se rado tome vratio, ali

vog Sada, još postoje knjižare dovima, poput Kule, Vrbasa, koje nisu u sklopu knjižarskih pa čak i Sombora, nisu isplanača. Ali one opstaju tako tive. On dodaje da treba ima-

Putujuće knjižare“ u Kuli i Vrbašu

„Izjavac knjizare“ u Kuli i Vrbasu
Dva do tri puta u toku godine stanovnici Vrbasa i Kule u mogućnosti su da pazare knjige na tezgama koje se specijalno za to postavljaju u centrima naselja. U Vrbasu je ovih dana stacioniran takav štand Izdavačke kuće „Metafizika“ iz Beograda. Kako kaže Zoran Jokanović iz te izdavačke kuće, prisutni su u ova dva mesta, dok im naselja srbobranske i maloidoške opštine zbog slabog prometa nisu zanimljiva.

Na štandu najbolje „idu“ literatura za decu i duhovne knjige, zatim one o lekovitom bilju, istorija, psihologiji i klasici. Sve bolje se prodaju rečnici, jer ljudi masovno odlaze da rade u inostranstvo pa izučavaju strane jezike, procenjuje Zoran Jokanović.

okruženju. Da isključimo prvo neke jezičke zabune, ima u ove četiri opštine knjižara. Međutim, reč je o mestima na kojima se nude uglavnom školski pribor i kancelarijski materijal, ali nijedan od ovih objekata ne bavi se prodajom knjiga. Je važno da se naš štand na- lazi u najstrožem centru me- sta. Čim to nije slučaj, intere- sovanje drastično opada. Mo- ram da priznam da je intere- sovanje mnogo veće od pro- daje. Kada se ponovo pojavi- mo u nekom mestu, odmah su mljivanje lokalna u centru bilo kog grada je vrlo skupo, a ni to još ne garantuje bilo kakav prihod. Kako još navodi, uzrok su velike izdavačke kuće koje su preuzele kompletno tržište literature. Sa postojanjem "knjižarskih

Na ovu pojavu nedavno je ukazalo i istraživanje jednih dnevnih novina sa zaključkom da knjižare ne postoje u više od polovine srpskih gradova. Možda je onda prostor naše četiri opštine suviše skućen i mali da bi se neko bavio knjižarskim poslom, ali ne možemo da ne primetimo da je zaista čudno da se baš нико у тој upustio. Jer primetno je da se nekakav promet knjiga ostvaruje. Knjige su dostupne na kioscima, u megamarketima, prodaju se putem interneta.

Nedostaju prave prodavnice knjiga

Poslednja prodavnica knjiga u Vrbasu „Multiprint“ koja se nalazila u centru grada zatvorena je pre pet godina. Vlasnik te knjižare Mića Petković, kaže da su ljudi imali naviku da kupuju knjige. „Postojao je uzak krug stalnih mušterija koji su često kupovali knjige za sebe, a dosta njih je kupovalo knjige na poklon. Na žalost problem je u celom tom lancu od izdavača do malih knjižara. Sada knjige stope u super marketima pored mesa. Mislim da većini ljudi jako nedostaje prodavnica knjiga u gradu. Od dosta ljudi to čujem, i stalno me pitaju zašto sam zatvorio knjižaru. Međutim, danas je jako teško malim privatnicima redovno izmirivati dugove prema državi i zaraditi platu“, kaže Petković.

se zbog cele situacije, ne ispla- ževnosti Branislav Zubović, ca“, objašnjava Zubović. ti da ostanemo u bilo kom gra- koji smatra da na njih odlazi Zubović veruje da su veliki du duže od par nedelja”, otkri- i do 80% ukupnog izdavaštva. izdavači sproveli istraživanje va Zoran Jokanović, koji tre- „Samo u velikim gradovi- tržišta i došli do rezultata da nutno u Vrbasu drži štand sa ma, poput Beograda ili No- im prodavnice u manijim gra-

A black and white photograph of a book stall in a park. The stall is a long wooden structure with a dark roof, situated under a large tree. Numerous books are displayed on shelves and stands along the front. A man in a light-colored jacket is standing near the entrance, while another man in a dark jacket is visible inside the stall. The background shows dense foliage and trees.

što, uz delatnost prodaje novih knjiga, kombinuju i trgovinu polovnim i antikvarnim naslovima, a često i ugostiteljsku delatnost. Ova praksa pogotovo je popularna u razvijenim zemljama gde su knjižare postale i neka vrsta boem- ti u vidu da književnost i beletristika „nisu za svakog“, odnosno veći broj konzumentata imaju samo u gušće naseđenim sredinama. U manjim mestima broj čitalaca postao je upitan čak i u narodnim bibliotekama.

Politikolog Darko Krčmar mišljenja je da se nekada vodilo više računa o čitalačkoj publici.

„Književnost je urušena kao jedan od stubova kulture. Možda se danas ne čita manje nego ranije, ali preovlađuje šund literatura. Pisci su prinuđeni na hiperprodukciju i biraju komercijalne teme“, kaže Krčmar. A kada preovlađuje takva literatura, samo postojanje knjižara postaje dugantno.

A. Semakin

Gradjani govore - nedostaju knjižare

Knjiga i danas treba da je na ceni

Mirjana Hrutka, Savino Selo

Knjiga je i dalje ostala čovekov najbolji prijatelj i pored sveopšte epidemije virusa moderne tehnologije. Viđam ljudе koji čitaju, a i mnogi moji prijatelji su ljubitelji književnosti. Ako se otvaranje kladionica ne dovodi u pitanje, onda je, već i svakom selu preko

— dovod u pitanje, onda je ne samo ovom gradu, već i svakom selu preko potrebna jedna pristojna knjižara.

Marijan Mijanović, Vrbas

Često kupujem knjige, najčešće u Novom Sadu ili preko interneta. Voleo bih da imamo dobro snabdevenu knjižaru u Vrbasu. Možda je dobra ideja da se otvori knjižara sa polovnim knjigama koje bi bile cenovno pristupačnije građanima. Što se ponude novih izdanja tiče, mislim da je jako veliki izbor i vrhunskih pisaca, ali i manje kvalitetnih, a trenutno popularnih

Ana Kurin, Mali Iđoš

Ranije su ljudi više čitali, opuštenije živeli i imali više novca da kupe knjige. Često su prodavci knjiga išli po preduzećima i na nekoliko rata prodavali knjige. Pre su bile veće i redovnije plate, pa se moglo što šta priuštiti. Cu, neophodna je knjižara u pogledu mladih ljudi. Ja još uvek

Uručen 11. "Lenkin prsten" Uzvišena poezija

„Poezija nije pretvorena u robu i nosi toplinu ljudske duše“, rekao je slavodobitnik pesnik Dragan Jovanović, prilikom primanja „Lenkinog prstena“, u Srbobranu.

Srbobranci Dom kulture pesme „Santa Maria della Sa- pesniku Dragana Jovanoviću prestižnu književnu nagradu lute“. Manifestaciju je otvorio Danilovu, koji se zahvalio i ustanovio je još 2006. godi- dr Nebojša Kuzmanović, za- rekao: „Velika hrabrost je da- nas biti pesnik i pisati poeziju, mnogo se toga menjalo vekovi- ma, stvarana su slavna i velika poetska imena, ali poezija je danas, spoj tradicije uz doživ- ljavličnog, tako da je uzvišena poezija nastavila da živi i sla- vi ljubav, danas možda na neki drugi način. Ona ni danas nije pretvorena u robu, već nosi toplinu ljudske duše.“ Plake- tu, zlatni prsten i novčani deo nagrade pesniku su uručili mr Radivoje Paroški, predsednik SO Srbobran, Branislava Se- kulić, direktorka Doma Kul-

ne, i do sada su Lenkin prsten menik Pokrajinskog sekreta-

uručili najznačajnijim pesni- ra za kulturu, a pozorišni ko- nik predsednika opštine. Sve-

cime srpske književne scene. mad „Od raja do beznjenice“ čanost je ulepšao beogradski

I ovoga puta su organizovali posvećen velikoj ljubavi izme- poznati Hor Kolegijum mu-

kulturnu manifestaciju upri- du Lenke Dunderski i slavnog zikum, a za ovako kvalitetan

ličenu u čast porodice Dun- pesnika Laze Kostića, odigra- kulturni program i veće po-

derski, slavne Lenke, pesnika na je u režiji Zorana Subotić- svećeno ljubavi i poeziji zasluz-

Laze Kostića, u čast ljubavi i kog. Nakon toga je uručena na- žan je srbobranci Dom Kultu-

poezije u čast slavne Lazine grada ovogodišnjem laureatu re.

Lj. N.

Nastavlja se obrazovanje odraslih Druga šansa

U okviru projekta namenjenog opismenjavanju odraslih koji se sprovodi u OŠ "20. oktobar" u Vrbasu, polaznici su iz opština Vrbas i Srbobran.

Program funkcionalnog opis- godine, odvija se uz saradnju gleskom jeziku, u drugom, tre- smenjavanja odraslih, poznat Nacionalne službe za zapošlja- čem i četvrtom razredu. I po pod imenom „Druga šansa“, u vanje, lokalnih samouprava i ta dva programa smo jedini- OŠ „20. oktobar“ je iz projekta centara za socijalni rad Vrba- stveni u opštini“, kaže Raden- prerastao u redovan oblik na- sa i Srbobrana, podršku Cr- ko Šimun, direktor škole „20. stave. Do sada je drugu šan- venog krsta Vrbasa i humani- oktobar“. Šimun ističe da je iz

su da završi osnovno obrazo- tarsih organizacija, kao i po- društvene delatnosti opštine vanje iskoristilo više od 250 minute škole. „Za našu sredi- Vrbas uključeno je u taj zada- lica sa područja opština Vr- nu i školu je veoma važno da tak, a kroz materijalnu pomoć bas i Srbobran. Od ovog no- je „Druga šansa“ prerasla u re- u namirnicama, odeći i obu- vembra nastavu u tri ciklusa dovnutrosti. U školi je re- či, polaznike podržavaju Cr- veni krst i Evandeoska crkva. Pohađa 15 polaznika. Realiza- dovna i bilingvalna ili dvoje- veni krst i Evandeoska crkva. cija ovog poduhvata, od 2011. zična nastava na srpskom i en-

Akcija „Plavog kruga“

Dobar odziv

Društvo „Plavi krug“ obe- vreme saznao za akciju i od- ležilo je velikom akcijom 14. ziv je bio više nego zadovolja- novembar - Svetski dan bor- vajući. Imali smo mnogo novo- be protiv šećerne bolesti. S ci- pregledanih, onih koji ne ko- njem da ukaže na opasnosti riste usluge Doma zdravlja, i koje nosi ovo oboljenje i upo- otkrili smo jedan broj ljudi sa zna javnost sa mogućnosti- neregulisanim krvnim priti- ma prevencije, članovi „Pla- skom i nivoom šećera, čak se vog kruga“ su u prostorijama možda i radi o novim slučaje- Mesne zajednice Srbobran or- vima dijabetesa. Podelili smo ganizovali besplatne pregle- edukativne časopise koji go- de za sve zainteresovane gra- vore o ovom oboljenju svim đane. Ukupno 116 građana je koji su se odazvali akciji, upo- tokom akcije prekontrolisalo znali smo ih sa važnošću fi- nivo šećera u krvi, krvni pri- zičke aktivnosti i balansira- tisak, budi mas indeks, proce- ne ishrane. Ovakve akcije biće nat masnoće u telu, oksimetri- intezivirane u narednoj godi- ju, kao i telesnu težinu i visi- ni, jer želimo da pregledamo

nu. Prema rečima dr Ilije Ga- što više ljudi. Odazvaćemo se zepova, predsednika „Plavog svim pozivima građana, udru- kruga“ akcija je bila odlično ženja, klubova, radnih organi- pripremljena, i odziv građa- zacija“, rekao je nakon pregle- na je bio dobar. „Javnost je na da Gazepov.

Dan opštine Kula

Od prošle godine Dan op- radnju i lokalnu samoupravu štine Kula obeležava se 16. je dao saglasnost na Odluku novembra. To je bila odluka o utvrđivanju Dana opštine Skupštine opštine Kula koja Kula. Dana 16. novembra 1918. je doneta 12. februara 2015. godine hrabri Srpska vojska godine, a Pokrajinski sekre- oslobodila je Kulu od austro- tarijat za međuregionalnu sa- ugarske okupacije.

Tribina u Srbobranu o fizičkoj neaktivnosti dece

Pravilan fizički razvoj

Sportski savez opštine Srbo- ge, član Opštinskog veća za- bran organizovaće u utorak, duženog za sport, na tribini 29. novembra, tribinu na temu se očekuje prisustvo učenika, Problemi fizičke neaktivnosti članova sportskih udruženja i gojaznosti kod dece. Kako i klubova, ali i profesora fizi- decu usmeriti u pravilan fizič- kog vaspitanja, sportskih tre- pomoći i podrš- ki razvoj i podstaknuti ih da se nera i zainteresovanih rodite- bave sportom govorice dr Da- lja, jer će imati priliku da čuju nigel Župić, direktor Pokrajins- kako motivisati decu da budu skog zavoda za sport i medici- više fizički aktivna, kako spre- nu sporta, Sladana Grujić, dr čiti gojaznost i brojne druge sa- nauka u oblasti fizičkog vas- vete. Tribina se održava u Ma- pitanja, sporta i kineziterapi- lom pozorištu, sa početkom u je, i Jovana Trbojević, psiholog. 18.00 časova.

A.S. Prema rečima Todora Šimpra-

Završen 17. Saziv likovne Kolonije „Njaradi“ u Malom Iđošu

Ništa bez konja

„Četrdeset godina pokušavam da napravim sliku bez konja, ali ne ide, oni se samo menjaju na mojim slikama. To je likovna forma kroz koju izražavam ono što razmišlja ljudski mozak, šta oseća, od ljubavi do bola i plača“, kaže poznati i vremešni slikar Janoš Mesaroš, koji je već tradicionalno učesnik svake Kolonije „Njaradi“.

Prelepa kuća i pravi voj- što se tiče Kolonije, to već zna- razigrane konje, pa je rekao kovića iz Novog Sada. Njegov ra Miletić iz Lazarevca koja je vođanski ambijent poznate „ te, da će svaki umetnik ostavi-“ Pokušavam četrdeset godi- kolega iz Pančeva, Emil Sfe- dobila nagradu Kolonije „Nja- ro, u sferi svojih slika crtao je radi“ na prošlogodišnjoj vrba-

Kuće- Katai“ u Malom Iđošu ti dva rada koji se spremaju za ugostio je ekipu slikara 17. Ko- kolekciju koja će biti izložena lonije „Njaradi“ koja je odr- i jednoga dana ostaće kao ležana od 7. do 13. novembra. gat ove Kolonije“, kaže organi- U domaćinskom ambijentu zator Vlado Njaradi. Posebno i pitoreksnoj prirodi maloi- oduševljenje Kolonijom poka- doške ravnice slikalo je dese- zao je Janoš Mesaroš, najpo- tak slikara starije i mlađe dobi, znatiji i najstariji među njima, iz Vojvodine, Srbije, Bosne i koji je rekao da se uvek rado Hercegovine. „Šesti put za re- odazivao pozivu za učešće na dom izabrao sam ‘Katai-kuću’, ovoj Koloniji i da će to uvek raka izvanredan ambijent za diti, čak i da ne bude pozvan moje kolege slikare, zajednič- doći će, jer je organizator naj- ki prostor za slikarski atelje je bolji u svemu. I ovog puta Me- adekvatan i odgovara nam. A saroš je na svom platnu imao

na da ne slikam konje, ali ne može se bez njih, jer je to za mene likovna forma kroz koju izražavam osećanja, ljubav, bol i plač. Sada imam razigrane ždrebice, jer one su san svakog muškarca!“ Starom fotografijom ženskog lika bavio se novosadski slikar Šandor Šljaf, rekavši da je njegova vizija priča o nadrealnom. Mitski motiv žene, ženskog tela, žene la-

buda, tog 10.novembra na slici je opsedao slikara Radula Boš-

kovića iz Novog Sada. Njegov ra Miletić iz Lazarevca koja je kolega iz Pančeva, Emil Sfe- dobila nagradu Kolonije „Nja-

ro, u sferi svojih slika crtao je radi“ na prošlogodišnjoj vrba-

vojvođanske motive i to sta- skoj „Paleti mladih“ i ovoga ri meštanski kredenac i sta- puta se bavila lazarevačkim re prozore. Sfero kaže da mu kopom i starim kućama i fa- ovaj likovni skup omoguća- sadama, pa i starim fasadama va osim adekvatnog rada, da Malog Iđoša koristeći neobič- ostavi najbolji deo sebe i da ne tehnike i materijale, zemlju kroz svoje iskustvo i emoci- i boje na slikama. I Cvejićeva i ju stvara, što je i najvažnije za Mitrovićeva su bile zadovoljne, jednog umetnika. „Goli ljudi su veoma, ambijentom u kojem se najlepši“, jednostavno je rekla odvijala Kolonija, ali i organi- Ana Cvejić, slikarka iz Beogra- zacijom i organizatorom. da koja slika erotiku. Tama-

Feljton:

Knjiga o Vrbasu

Knjiga o Vrbasu, Fridriha Loca prvi put je objavljena 1935. godine, a drugo izdanje doživila je 1975. godine. Prvi put izlazi na srpskom jeziku u izdanju Muzejske zbirke Kulturnog centra Vrbas 2014. godine. Treće izdanje Muzejska zbirka obezbedila je uz pomoć prenumeranata, naših sugrađana. Knjigu je priredio i preveo Tomislav Bekić.

Borba protiv iseljavanja od strane državnih vlasti

S pitanjem jozefinske kolonizacije iz Cvajbrikena pozabavio se Erist Drum, i to na osnovu zvaničnih protokola i akata ureda u Trarbaru. On je u svojoj knjizi izneo podatak da se početkom 1785. godine srazmerno javilo mnogo više iseljenika nego prethodnih godina. Kao uzrok navodili su se finansijskom podrškom i oslobađanjem poreza na neodrživu privrednu situaciju, pošto je 1785. bila vladala velika nestaćica hrane. To je i te kako odgovaralo emi-

sarima - vrbovnicima koji su se revnosno trudili da ljudima predlože povlastice koje ih će- kaju u novom zavičaju, pa sa- vlasti su se svojski trudile da putem vanrednih nareda- sta, iseljenici su odbili ponu- se revnosno trudili da ljudima predoče povlastice koje ih će- kaju u novom zavičaju, pa sa- vlasti su se svojski trudile da putem vanrednih nareda-

ba stanu na kraj "manjih za iseljavanjem". Najpre je obznanjeno "da nijedan razočarani po- vratnik" ne može da računa s time da će se prema njemu biti ozbiljno potrudile da ublaže nemaštini ljudi; nastojalo se da se finansijskom podrškom i oslobađanjem poreza na neodrživu privrednu situaciju, pošto je 1785. bila vladala velika nestaćica hrane. Hajmu, iz kojeg je Bačka do-

privole da ostanu u svom zavi- lonista za bačka sela. Viši ured je već 1784. strogo zabranio iseljavanje. Pošto je 1785. po- novi mnogo ljudi podnelo za- htev ili molbu za iseljenjem, to

je donesena odluka da se uki- ibi, te da će oni koji to budu da pravo na podnošenje takvih učinili osetiti našu nemilost.“ zahteva i molbi. U toj odluci se kaže: "Budući da se tokom ja fon der Lejen, Iseljenja, Na- prošle godine, i pored zabra- redbe. Ova naredba datirana je ne da se ljudi iseljavaju, više sa 31. martom 1785. i potpisala podanika usudilo da podnese ju je grofica fon Lejen. Posred- zahtev da im se odobri iselje- stvom jednog cirkulara nared-

nje, to smo, da bi smo tom zlu ba je obznanjena u celoj zem- stali na kraj, odlučili da pono- lji. Međutim, posledica je bila vimo ono što smo naredbom da su ljudi bežali tajno i noću. od 22.maja 1784. već naloži- Nastavak u sledećem broju. ljava podnošenje takvih mo-

Mini intervju : Dr Duško Radosavljević, predsednik Vojvođanske politikološke asocijacije

Intelektualna elita mora da bude moralna vertikala društva

„Uvek će biti elite koliko bude i društva, društvo još uvek imamo u tragovima, pa tako nam je i elita u tragovima“, kaže dr Duško Radosavljević.

Da li imamo intelektualnu elitu i kakvu ulogu ima ona u društvu?

Moramo imati intelektualnu elitu kako bi rekli Srbci, po di- foltu, ali ona je razdrobljena na- ona je isto povodljiva za svo- jim interesima, umesto da gleda- da interes društva, ona se više bavi parcijskim stvarima. On je problem intelektualne elite što ona mora da bude mo-

sao knjigu „Kraj istorije“, on je napisao da će kraj istorije biti tužno doba. Ali po meni se

približavamo i to jeste odlika neoliberalizma, da ćemo vrlo brzo zaključiti da se ne ispla-

ti čovek i da ćemo ga vrlo brzo ukinuti na planeti.

Izjavili ste nedavno da na političkoj sceni nemamo alternativu, šta ste hteli reći?

Srbija nema alternativu, jer je Srbija u haosu, da ima al- ternativu moralno bi da se zna- kuda ide vladajuća partija i

„Cast nam je što je naša pozna- „Car Dušan Silni“ i pozvao gra- ta književnica praktično rešila dane da prisustvuju ovoj pro- da promociju novog rukopisa mocijiji. A.S.

Intelektualna izdaja intelektualaca

U siromašnom društvu gde imate sve siromašne kompo- nente, intelektualna elita dolazi do one priče koja pri- ča o intelektualnoj izdaji intelektualaca. Pa se ona svrstava uz partiju na vlasti, pa se svrstava uz razne interese, materijalne resurse, umesto da radi ono za čega bi, pod navodnicima, trebala da bude pla- cena, a to je da pravi novi

kompas ili novu orientaci- ju društva kakva je potreb- na u ovim kriznim vremenima. Ona lamentira nad tuž- nom sudbinom vraća se nazad u prošlost prežvakava „slatki

ćete, kao životna posebnost se ne isplati više i daj da ga ukinemo.

Ukidanje čoveka - kako čovek metafizički da se hrani ?

Ostaće kompjuter, ostaće ro-

i da smo svih tih godina pi- tali na primer, kako da ure- dimo Vojvodinu, uvek je sta- jao odgovor kako, kada Kos-ovo nije rešeno. Kako da popra- vimo nezaposlenost, propaše-

nam pregovori u Briselu. Srbi-

hmelj“ prošlih vremena kada lepši, već kako to ide. Uglav- nom samo se ne daje odgovor na pitanje kako dalje, ne daje nam tačnu konstataciju ono- ga što nam se dešava ili zašto nam se dešava, kako to da se izbegne. Uvek će biti elite koli- u zapećku ili u drugom pla- nu. Koliko su one ipak važ- na, dok su društvene nauke u tehničkim nauka IT sekto- uke, humanističke, nemate

merljive političke ciljeve. Ne

možemo ih imati ako je to politička ne suočavanja i stavljaj- je glave u pesak, mi od toga ne možemo da vidimo. Kada

pitam studente da li bi se an-

gažovali u političkom živo-

tu, svi bi se angažovali, me-

njali zakone. A kada ih pi-

tam da li bi ste se angažova-

li u radu kućnog saveta, niko

ne bi. Izgleda da je red u Srbi-

ja, nemate više sagovorni- ka, sagovornik vam je postao virtuelna stvarnost, kompj- uver imamo u tragovima, pa bu za komunikacijom, onda

paleta mladih“, i jedna od njih

na, imam je uvek kada imam

našla se na otvaranju Rakiće-

platno i boju, a imam i ener-

vičeve izložbe u Vrbasu, koju

giju koju prenosim na platno

je otvorio, opet, Sava Stepanov

i smatram da sve to može da

2016. godine. „Vratio se kao

ulepša svet na moje zadovolj-

zrelo slikar, proveo deceniju i

stvo i zadovoljstvo zaljubljeni-

više u Americi i ove slike su

približne apstrakciji novih sta-

Slikar iz Prištine je na tamoš-

nja u prirodi. Pejzaž je i dalje

njoj Akademiji umetnosti di-

povod, drvo je poslednje upo-

rište realnosti u slici. Reč je o -

98. godine. Specijalizirao je

zrelom umetniku i očekujem

grafički dizajn 2002. godine, a

nove radove iz njegove umet-

naredne i digitalnu publikaci-

ničke radionice“, rekao je Sava

ju u Kaliforniji. Dvanaest go-

Stepanov na otvaranju u Vrba-

dina je proveo živeći i slika-

su, koji je još daleke 1995. go-

jući u San Francisku. Dobit-

dine u mladom studentu pre-

nik je mnogobrojnih nagra-

pozao uspešnog slikara. Pred

da, uključujući UNICEF na-

vrbaskom likovnom publikom

gradu za anti-ratnu tematiku.

je serijal slika iz ciklusa - Au-

Izlagao je na brojnim izložba-

tentična emotivnost prirode - a

ma širom sveta.

Prvog dana decembra u Feketiću

Promocija nove knjige

Ljiljane Habjanović Đurović

U četvrtak, 1. decembra, u započne iz našeg mesta. Čak i 19 časova, Feketić će ugosti- bez te činjenice, bio bi ovo ve- ti književnicu Ljiljanu Habja- liki kulturni događaj za Fek- nović Đurović. Reč je o pro- tič. Zahvaljujem se Habjanović gramu koji u maloj sali Vatro- Đurović, ali i Peku Konjeviću gasnog doma u Feketiću pri- bez čije inicijative se ovo gosto- ređuje Kulturni centar „Car vanje ne bi ostvarilo“, rekao je Dušan Silni“ iz ovog mesta. Goran Đukić, predsednik KC „Cast nam je što je naša pozna- „Car Dušan Silni“ i pozvao gra- ta književnica praktično rešila dane da prisustvuju ovoj pro- da promociju novog rukopisa mocijiji. A.S.

Mesec knjige u Kuli

Promocija romana

Promocija romana Vlade ju Mesec knjige, koja je održa- Arsića „Kad zvona zaneme“ i na 18. novembra u Kuli. Pro- „Noć arhangela“, obeležila je 56. mocija je održana u Koncer- kulturno – propagandnu akci- tnoj Sali Muzičke škole u Kuli.

Rakićević u Galeriji KC Vrbas
Radost boja

„Inspiraciju uvek imam, a platno i boje su nešto što može da ulepša ovaj svet, a ja imam tu energiju, koja je pozitivna koju prenosim na platno, na moje zadovoljstvo, a valjda i na za- dovoljstvo svih onih koji ljube umetnost“, rekao je Pedja Rak- ićević, za Bačka Press.

Igra sudbine je u slučaju koji na njima su motivi iz prirode, se dogodio daleke 1995. go- krošnje, ljudi, a osnova svega dine kada je Sava Stepanov, je, kaže umetnik, mozak, kao uzeo dve slike mладог slikara osnova ljudskog postojanja. I- iz Prištine i doneo ih te godine deja mi je da donesem radost na likovnu manifestaciju „Yu boja, a inspiracija nije spor-

Svetski dan borbe protiv dijabetesa

Istrajati u zdravom načinu života

Najveći broj ovdašnjih dijabetičara leči se u Opštoj bolnici Vrbas. Ne postoji terapija koju bi dobili na višem nivou, a koja se već ne pruža u Vrbasu, objašnjava endokrinolog dr Mile Novković.

Pojačana žed i pojačano mo- leće se svi. Veruje se da trenut- krenje, gubitak telesne mase, no u Srbiji četvrt miliona lju- slabost i malaksalost poka- di boluje od dijabetesa, a da zatelji su da patite od šećer- ne bolesti. Ako se požalite da „Što se tiče terapije šećerne vas muče ovi simptomi, lekar bolesti, slobodno mogu da opšte medicine gotovo izve- kažem da smo u toku da svet- sno poslaće vas kod interni- skim standardima. Ne zaoste- subspecialiste endokri- stajemo u lečenju, ali je kod nologa Opštine bolnice Vrbas, nas prevencija bila zanemariva. Uprava na jedini koji leči dijabe- bi trebalo da rade lekari opšte medicine. Ali na njih su dužni tes na području od 250 hiljada stanovnika.

„Jeste svetski standard da je- Treba istrajati u zdravom nači- dan specijalista te struke do- nu života, a to kreće od najra- lazi na taj broj ljudi, ali u sve- nijeg perioda, od začetka“, potu se organi opšte medicine ručuje naš sagovornik. mnogo više bave dijabetesom Živeti zdrav život, bez ciga- i drugim endokrinim bolesti- reta i preterivanja u bilo kojoj ma, nego što je to slučaj kod vrsti hrane, sa redovnim fizič-

nas. Kod nas, čim se pojavi po- kim aktivnostima, to su faktori višen šećer, pacijenti se upuću- ri koji sprečavaju pojavu ove ju kod endokrinologa“, zapaža Novković.

On ističe da je sa ovdašnjim klijentima, ili sat plivanja tri do četiri domovima zdravlja sarad- ri puta sedmično, već smanju- nja vrlo dobra, kako u Vrba- ju rizik od oboljevanja. su, tako i u Kuli, Srbobranu, „Niko nema tapiju na zdravlje, Malom Iđošu, pa i sa lekari- svi smo u podjednakom riziku ma iz seoskih ambulanti. Ipak, da obolimo od bilo koje bolesti.

„Tu se uslovno radi o rano di- šećera, smanjuju opasnost od jagnostikovanoj šećernoj bole- dijabetesa“, savetuje Novković. sti, ali imajmo u vidu da je u tom momentu, pacijent već bo- jabetes tipa 2 se tretiraju kao lovao od dijabetesa 12 godina. To kažu istraživanja. Šećerna bolest je tiha i bezbolna, a čo- komplikacije bolesti krvnih vek se javlja lekaru tek kad ose- sudova. Osobe pod većim ri- ti da ga nešto boli. Tada je već zikom su gojazne osobe i one došlo do komplikacija i bolest koje se malo kreću. Zato dok- je poodmakla“, kaže Novković.

Priliv pacijnata toliki je zato dašnjim, tako i potencijalnim što od šećerne bolesti boluje pacijentima, da treba da jedu oko 10% populacije, s tim što da bi preživeli, a ne da žive da ne znaju svi da su oboleli i ne bi jeli.

A. Semakin

Saveti stručnjaka - pedijatri Doma zdravlja
"Veljko Vlahović" u Vrbasu

Gojaznost je bolest koju treba lečiti

Gojaznost kod dece je, prema rečima ovdašnjih pedijatara, unos kalorija koji se taloži i ispravlja endokrini sistem. Situ-

„Mi pratimo dete još kao veoma malo i kontrolisemo težinu. Roditelji znaju da pretaruju sa isranom deteta baš u tom najranijem uzrastu. Ubacuju u ishranu vlakna, pirinac i druge namirnice. Ako prema našim normativima to stanje nastavi da se pokazuje i u drugoj i četvrtoj godini, to dete uglavnom nastavlja da ima problem sa gojaznošću dugi niz godina“, kaže Mirjana Đakonović, specijalista pedijatar.

Prema deci koja imaju izražen problem po pitanju telezne težine, preduzimaju se i ozbiljne mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

dina, a ta starosna granica se Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, smanjuje. zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

„Možda i najveća teškoća je što sami roditelji odbijaju da prihvate da im je dete gojazno i da je to bolest koju treba lečiti. Drugim rečima, nemamo tako dobar odziv roditelja da detetu objasne situaciju i preduzmu mere. Gojaznost je prvenstveno. Sve to, uz loše životne na-

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Pedijatri u vrbaskom Domu Tretman traje dve ili tri nedelje, zdravlja kažu da su deca sve lje, nakon čega endokrinolozi

čajia je poslednjih godina poboljšane mere. Obično se upućuju, poremećaj ishrane, pogoršana zbog smanjene fizičke aktivnosti kod dece“, izriča dr Julija Čurović Ško- ishrane, fizički napor i poštuju se svi mogući dijetetski saveti.

Dodela godišnje nagrade u Lovćenu

Da je vječna Crna Gora

U prostorijama Crnogorskog kulturnog centra u Lovćenu, u organizaciji UCS „Krstaš“, 3. novembra održana je šesta po redu, dodjela godišnje nagrade „Da je vječna Crna Gora – Milorad Mido Vujošević“ za izuzetan doprinos afirmaciji crnogorske zajednice u Srbiji. Po prvi put laureat nije predstnik crnogorske zajednice, već je to, bivši predstnik SO Mali Idoš, Pal Karolj. U vrijeme kad je bio na čelu SO Mali Idoš, mudrim i hrabrim odlukama, Pal Karolj je omogućio da se crnogorskoj zajednici, u toj opštini omogući konzerviranje svih zakonskih prava koje joj slijedu. Najznačajnije od svih je odluka o uvođenju crnogorskog jezika u službenu upotrebu u opštini Mali Idoš, kojom su i ta opština i njen tadašnji predsednik ušli u istu riju crnogorske dijaspore kao prvi koji su to učinjeli. U drugom dijelu večeri, kao najavljivanje formiranja čitaonice u okviru Crnogorskog kulturnog centra, uz prisustvo autora, održano je predstavljanje novog romana

ci na književnika iz Cetinja, Bo-
- rislava Cimeše - „S one strane
a života“. To djelo je prvi crno-
a gorski roman čija je radnja si-
u tuirana u dane nakon završet-
u ka Prvog svjetskog rata kada
š Crna Gora iako zemlja pobjed-
a nica, ne svojom voljom, gubi-
o svoju dinastiju, vojsku, crkvu,
o državu i svoje ime. Ovom pri-
- likom Borislav Cimeša, koji je i
a urednik izdavačke kuće Crno-
u gorski kulturni forum, je doni-
a, rao veliki broj knjiga budućoj
o čitaonici Crnogorskog kultur-
a nog centra u Lovćenu.

A függőségi betegségek – a modern társadalom betegségei

November a függőségi betegségek elleni küzdelem hónapja. Ebből az alkalom ból a szenttamási Kultúrott- hon szervezésében A függőségi betegségek – a modern társadalom vezéssel pénteken vetítéssel egybekötött tribünt tartottak, amelynek vendége Iva na Rodušek pszichológus és Tatjana Mali Ergelašev pszichoterapeuta volt. Az edukatív jellegű tribünön bemutatták a függőségi betegségeket, főfajtáit, főbb okait, következményeit, ugyanakkor részletesen felvázolták a megelőzési lehetőségeket is.

kialakul-e, elsősorban a környezeti tényezők hatásának és visszahatásának függvénye ből a szenttamási Kultúrott-folyásolja. A pszichológus ki- melte, a 2014 és 2021 között dolgozásakor kapott szerbiai mutatók egyértelműen rávilágítanak arra, hogy az itteni 18 és 65 év közötti polgárok 8 százaléka legalább egyszer az életben kipróbálta a pszichikátivanyagok valamelyikét. Rávilágított, a számbeli adatokat tekintve ezek 11 százaléka férfi és 5 százaléka nő, míg a 18 és 34 év közötti fiatalok 13 százalékára vonatkozik. Lesúj-

kedélybetegségek jellemzőit vezolta fel, majd azok felosztásáról beszél. A jellemzők közül külön kitért az érdeklődés, a beszűkült kapcsolatok, az érzelmi igénytelenség és elsivárosodás, a depresszió, a cél nélküliség és a kisebbsegégi érzés fogalmára. Mint mondták, a szennyezőbetegségek felosztását illetően két fő csoport különböztető meg. A kémiai szerek által kiváltott addiktciók esetében a fő cél a vegyi anyag beszerzése és fogyasztása (drogok, alcohol, dohányzás és gyógyszerek), a viselkedéses addikciók pedig az impulsuskontroll és az érzelmensza-

Ivana Rodušek elsősorban a függőség kialakulására tért ki, és többek között elmondta, a függőség nem egyszerű viselkedési probléma, hanem egyfajta krónikus agyi rendellenesség, azaz sokkal több, mint egy kémiai anyag vagy szerveldély miatt bekövetkező körös viselkedés. A legújabb kutatások szerint a függőség

szabadságra vonatkozik. Ezután tó adat viszont, hogy az előző évben a szerbiai polgárok egynegyede már szedett valamilyen nyugatot (30 % férfiak)

Ilyenkorukon és az eredményező bályozás zavarai. Az utóbbihoz sorolható a kóros játékszenvedély, az internet függőség, azaz a valós világból egy virtuális világba történő menekülés, az evési függőség (bulimia, anorexia nervosa) stb.

A pszichoterapeuta elmondtá szenvedélybetegséggel küzdők a boldogságérzethez és a kiegyensúlyozott lelkiallapot működése miatt nyúlnak az örömszerést kiváltó boldogsághormonok után, ehez pedig saját belső energiájukból.

nem bizonyos érzelmi és ps- fi és 14 % nő). Még lesújtóbb forrásukat szorítják háttér- zichiátriai, továbbá nem mi- adat az, hogy minden tizedik be. A szerek használata kez- minden esetben feltétlenül szo- kiskorú gyermek cigaretta- detben „öngógyító” szerepet ciális problémák következ- zik, a 18 éven aluli fiúk egy- tölt be, és sokkal könnyebben ménye, mint ahogyan azt ed- harmada, a lányok fele pedig elérhető, mint a boldogságért, dig sokan állították. Külön rendszeresen fogyaszt alkoholt. az örömwért való küzdelem, kitért arra az állításra, mis- Ami a kábítószerek, illetve az amihez elsősorban kitartás zerint a függőségi betegségek legtöbbször genetikai örökséggel magyarázhatók. Mint ezekhez tartozó nyugtatókat és a belső energiaforrás fel- mondta, létezik egy genetikai már kipróbálta az amfeta- használása szükséges. Ettől örökség, amely hajlamosíthat a mint, bensédint, trodoint vagy függetlenül mindegyik szen- függőség kialakulására, de azt, a marihuánát. vedélyesen végzett tevékenység Tatjana Mali Ergelašev pszichoterapeuta először a szen- lehet építő, és csak annak hogy az addikció tényelegesen túlzásba vitele bontja meg az egvensílyt. P. L.

У Београдзе представени кнїжки у виданю „Руского слова”

На Катедри за славистику Бодрожа, понеже у його Філологійного факультету режії пред двома роками Універзитету у Београдзе, були виведзени два драми, у бібліотекі Катедри за директорка НВУ “Руске славистику, а у рамикох слово” Мартица Тамаш Медзинародней науковей представела роботу конференції, вчера Установи, а одвичательни отримана промоція редактор Видавательней кніжки „Антологія діяльносци „Руского” Микола

Шантагварел же таки виданя мост медзи дрома культурами – руску и українську. О тематичних цалосцюх у Антології

сучасній українській драмі” бешедовала др Людмила Надії Мирошниченко и Попович. На конці промоції др Людмили Попович, студентом и прекладательем преложеней на руски и котри прекладали драми у сербски и язык, у виданю НВУ „Руске слово” Нови Сад. О Антології бешедовал режисер Слободан Рутенпрес

Рутенпрес

Україністика у нашій країні

На Белградському університеті, Кафедрі Славістики від 17-19 листопада проходила Міжнародна науково-практична конференція Україністика і слов'янський світ з нагоди 25-річчя запровадження україністичних студій на Філологічному факультеті Белградського університету

Українознавчі студії є національної ідентичності суттєві, як з наукового, є доповідь про громадсько-так і практичного суспільну діяльність нашого утверджуючого аспектів і й співітчизника Івана ця конференція об'єднала Терлюка з Нового Саду, а наукові зусилля лінгвістів, на підставі його публікацій

A pszichoterapeuta elmon- працівників культури, у ЗМІ. Українську мову на dta szenvedélybetegséggel мовних дослідників та Белградському університеті küzdők a boldogságérzethez громадських діячів 13 країн почали викладати студентам és a kiegensúlyozott lelkialla- світу із 65-тіма доповідями. за бажанням з 1991 року, щоб pot működése miatt nyúlnak Продовжується плідна вже з 2002 року набиралася az örömszerést kiváltó bol- співпраця із Київським, група фахових студентіv- dogsághormonok után, eh- Львівським та Донецьким україністіv, котрими hez pedig saját belső energia- університетами, а це перша мова. Щороку forrásukat szorítják háttér- також університетами набирається двадцять k be. A szerek használata kez- Італії, Болгарії, Ізраїлю, студентіv-україністіv, á- detben „öngyógyító” szerepet Японії, Росії та інших каже завідувач Кафедри y- tölt be, és sokkal könnyebben країн, звідкілля прибули славістики Людмила g elérhető, mint a boldogságért, доповідачі, а теми Попович, а студенти, у t. az örömkért való küzdelem, стосувалися різних співпраці із Львівським та z amihez elsősorban kitartás аспектів дослідження Київським університетами, t és a belső energiaforrás fel- українознавства. Цікаво, що мають змогу проходити a- használása szükséges. Ettől однією із тем дослідження д е к і л ь к а т и ж н е в i- függetlenül mindegyik szen- молодого українського стажування в Україні і це є y vedélyesen végzett tevékenység історика та мовознавця додатковий поштовх, щоб lehet építő, és csak annak Олега Рум'янцева з вони краще вивчили та i- túlzásba vitele bontja meg az мачерата університета у опанували мову. n- egvensílyt.

P. L. Італії на секції збереження

Василь Дацшин

Ljubo Jalovi na Svetskim olimpijskim igrama **Još jedna medalja**

Ljubo Jalovi, najbolji sportista u opštini Vrbas, član Klu- ba borilačkih sportova „Vrbas“, i trener Dušan Kilibarda bili sport. Jalovi se sa nedavno održanog Evropskog prvenstva u kik boksu vratio sa još jednom medaljom. Osvojio je skim igrama. „Ljubo je osvojio medalje na poslednja tri svetska i dva evropska takmičenja. Poslednji rezultat nam

su na prijemu koji su u njihovu čast organizovali Milan Glušac i Jovan Kovačević, predsednik opštine Vrbas i član Opštinskog veća zadužen za kulturu i sport. Na prijemu je takođe učestvovalo nekoliko predstavnika opštine Vrbas, a uključujući i predstavnika opštine Šid.

Jalovi je u svojem pozivu izrazio zadovoljstvo što će se u Vrbasu održati takmičenje u skokovima u vis i daljinu. Reč je o jednoj od najstarijih i najprestižnijih takmičenja u ovom sportu u Srbiji. Jalovi je istakao da je ovo takmičenje posebno značajno jer će se učestvovati i neki od najboljih skakača u Evropi.

U toku prijema je proglašeno da će se takmičenje održati u vikend u Vrbasu. Učestvujuci su pozvani da učestvuju u demonstraciji skokova u vis i daljinu, a takođe da posetili

Uspeh Karate kluba "Tokado" iz Savinog Sela

Šampioni sveta

Uspešni sportisti iz Kara- prvo mesto i p- te kluba "Tokado" iz Savinog ni sveta. Osim Sela, koji su nedavno osvojili sto osvojio je i s- sjajne rezultate na svetskom Saša Štec u ta- prvenstvu, bili su na prijemu kmičenju po- kod rukovodstva opštine Vr- jedinačne kate. bas. Svetsko prvenstvo 24. po Sa takmičari- redu održano je od 7. do 9. ok- ma na svet- tobra u Burgasu u Bugarskoj sko prvenstvo gde je Jugoslav Hurebović iz išao je i njihov ovog kluba u konkurenciji trener Džeko mlađih seniora osvojio prvo Hurebović, mesto i zlatnu medalju, dok je koji je na pri- Neda Pajić u kategoriji od 10 jemu iskoristi- do 13 godina osvojila srebrnu opriliku da se medalju. Istovremeno u Bur- zahvali ruko- gasu održano je i kohai svet- vodstvu opštini- ski kup gde su devojčice tako- nansijskoj podru- de iz Karate kluba „Tokado“ u je relativno mi- konkurenciji od 10 do 13 go- kratko vreme be- dina, Neda Pajić, Maša Hma- zultate. Na na- ra i Milica Đuričić osvojile li su to da pre-

ne Vrbas na fi- Bilo je zadovoljstvo učestvova-
šci. „Naš klub ti na takmičenju i sa ponosom
lad klub, i za gledati kako naša deca uspe-
eleži velike re- no predstavljaju Savino Selo,
šu sreću uspe- opština Vrbas i Srbiju“, rekao
poznaju pred- je Hurebović.

U Kulji 18. kup Vojvodine, Karate unije Srbije

Učestvovalo 220 takmičara

U Kuli je 6. novembra održan 18. kup Vojvodine, Karate univerzitet u pojedinačnim disciplinama kate i borbe i osvojili 6 zlatnih, 1 srebrnu i 2 bronzone medalje. Sabo Teodora 1. mesto kate-rija+42kg, Lana Olabina 2.mesto, Marija Pejović 3.mesto kate-nade, Vuk Rajčević 3.mesto kate-stanje. Na turniru je učestvovovalo 220 takmičara iz 14 vojvođanskih klubova.

te-stariji plo- nas očekuje kup Srbije u Šremskih klubova. Članovi Ka- niri, Maja Raduljica 1. mesto skoj Mitrovici sa kojim i zavr- rate kluba Master T&M-Kula kate-nade, Aleksandar Vješti- šavamo ovu sezonu”, navodi nastupili su sa 14 takmičara ca 1.mesto borbe-nade, katego- trener Milorad Trivić.

Uspešni karatista, Ilija Vučković Svetski prvak iz Lovćenca

Predstavnici lokalne samo- član reprezentacija Srbije osvojili su u opštini Mali Iđoš jio je zlatnu medalju u pojedinačnom takmičenju i srebre-vića iz Lovćenca koji se vratio nu medalju u ekipnom takmičenju. Ispred lokalne samouprave pri-

sa Svetskog prvenstva u karateu (Šotokan), koje se održalo u Burgasu u Bugarskoj. Kao pić, trener koji je Iliju Vučković naučio prvim koracima na tatami-u.

**UDRUŽENJE LIKOVNIH
UMETNIKA OPŠTINE
VRBAS (ULUV)**
osnovano je još davne
1970. godine i ono traje
i opstaje već 46 godina.
U sklopu ULUV-a
koordiniraju i akademski
i umetnici autodidakti
(amateri) u zajedničkom
radu i stvaralaštvu a iz
oblasti vajarstva, grafike,
dizajna, fotografije ali i
lenih zanatskih umetnosti.

- * * *
- Mi smo Udrženje koje neguje umetnost kroz:
  - Samostalne i grupne izložbe
- Prezentacije umjetničkog stvaralaštva
- Opštinske, regionalne i međunarodne saradnje
  - Likovne tribine
  - Likovne Salone

Otvoreno je novo predstavništvo ULUV-a »NAŠA GALERIJA» u kome će svi ljubitelji umetnosti moći da svakodnevno uživaju u delima naših članova ali i delima tvaralača sa drugih podneblja. NAŠA GALERIJA je pored izlagačkog i prodajnog mesta tako da će ljubitelji različitih stilova i pravaca umetnosti moći sebi da priuštite originalna dela naših afirmisanih umetnika članova ULUV-a.

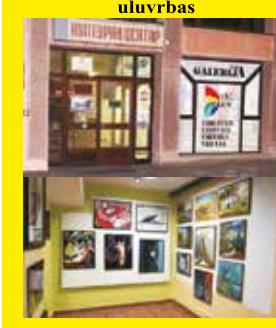
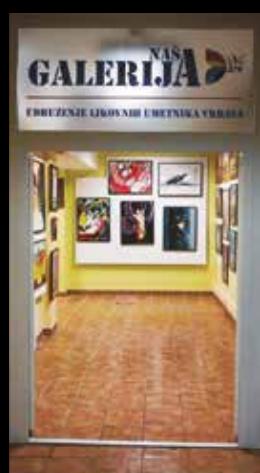
**Udruženje Likovnih
Umetnika Vrbasa (ULUV)
«Naša Galerija»**
Kulturni centar (glavni ulaz)
Ulica Maršala Tita 87.
Vrbas (strogi centar grada)
Radno vreme:
9 - 12h i 17-19h
Subotom: 9-12h
**tel: 021 / 706-054 (radnim
danima od 8-14),**
066 86 42 275
063 592 449
e mail:
uluvrbas@gmail.com
Pratite nas na Facebooku:
<https://www.facebook.com/uluvrbas>

KO
smo?

The logo consists of the letters STA in large yellow font, with a colorful, abstract graphic element to the left. Below STA, the word smo? is written in a smaller yellow font.

**GDE
smo?**

go online

ČITULJE - POMENI

Povodom navršenih šest godina od tragične smrti našeg voljenog Miljana, porodica daje pomen dana
29. 11. 2016. godine, u 11 časova

Miljan Miljanić

Neka te u tišini večnog mira prati naša ljubav jača od vremena i zaborava.

Tvoji najmiliji:
otac Jovan, majka Suzana i sestra Milja sa porodicom

Dana 16. novembra navršilo se 35 godina od kada nas je napustio

Velimir Baćo Krtolica

Uvek ćeš biti sa nama.

Tvoji najmiliji

BAČKA PRESS

marketing telefon: 060 33 56 575

www.okonas.info

**NALEPNICE BROŠURE
PODMETAČI ZA ČAŠE KNJIGE
UPALJAČI BLOKOVŠKA ROBA
PAPIRNE KESE FASCIKLE ČESTITKE
NOVINE HEMIJSKE PLAKATI
VIZIT KARTE PAPIRNE KOCKE
POZIVNICE FLAJERI KOVERTE
KALENDARI MEMORANDUMI
KOMERCIJALNA AMBALAŽA
KATALOZI ROKOVNICI**

025 730 487
064 187 32 27

cmykcrvenka@gmail.com

Crvenka, I. Milutinovića 75

PO DOGOVORU DOSTAVA NA ADRESU

Uknjiženi stanovi od 35 do 65 m²

Cena sa PDV-om 660 eura

Mogućnost povraćaja PDV-a

Ulica Jaše Tomića 33

Kontakt telefon:

063 59 39 05

klime mob:065/5-729-460

tel:025/729-460

CFK "DRAGO JOVVIĆ" VRBAS

Vikend vaučer

700.00 dinara

(bazen, sauna, ručak)

pite ispod sača

TRI ZVONA

20

= D O M A Ć E =

15

Radno vreme: 6:30 do 15:00

Dostava: 061 15 40 736

PORTO TRAVEL

WWW.PORTOTRAVEL.RS

Blok Save Kovačevića 14, Vrbas

Tel. 021.700.223

060.1331.366

(Preko puta ulaza u Hotel Bačku)

Kuća hrane

Mesto gde
čarolija hrane
ne prestaje

Vrbas,
Maršala Tita 72

Sto Kuća

00-24

udruženje
taxi ZVONE
VRBAS

VAŠ
TAXI

021 705 705
POZIV - SMS 066 6 705 705
NOVO! KOMBI PREVOZ 8+1 NOVO!

PRODAJA GUMA I UGRADNJA
ZA SVE VRSTE VOZILA

PNEUMATIK TRADE

Vrbas,
Bude Tomovića 1
Tel.064/050-7190,
061/208-9879,
063/183-2464

175/70r13 - 3299 din. * 195/65r15 - 4799 din.
205/55r16 - 5199din. zimska akcija dok traju zalihe

MICHELIN

TIGAR

DUNLOP

kleber

GOOD YEAR

Sava

PRODAJA GUMA
NA 5 RATA

Prodaja i zastupništvo
akumulatora Varta

VARTA